

KÚRIA

Bfv.I.329/2015/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év június hó 9. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a VII. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a **Pesti** Központi Kerületi Bíróság 5.B.10.016/2013/19. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.11.238/2013/14. számú ítéletének **VII. rendű** terheltre vonatkozó részét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A **Pesti** Központi Kerületi Bíróság a 2013. március 26. napján kihirdetett 5.B.10.016/2013/19. számú ítéletével a VII. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont]; ezért őt halmazati büntetésül háromszázhatvan napi tétel pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés egy napi tételének összegét egyezer forintban határozva meg; rendelkezett a kiszabott, összesen háromszázhatvanezer forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, valamint kötelezte a terheltet a bűnügyi költség megfizetésére.

A védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2014. szeptember 17. napján kihirdetett 32.Bf.11.238/2013/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a VII. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére vonatkozó ismételt rendelkezést mellőzte, egyebekben az első fokú ítéletet rá vonatkozóan helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a VII. rendű terhelt felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, azt a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapítva.

Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok tévedtek, amikor bűnösségét megállapították a 2. rendbeli közokirat-hamisítás bűntettében. Elsődlegesen arra utalt, hogy nem felel meg a valóságnak, miszerint ő tudott a cégiratok fiktív voltáról, és így készítette el a cégek adásvételével kapcsolatos okiratokat, illetve működött közre abban, hogy a cégnyilvántartásba valótlán adatok kerüljenek be, mivel a szerződő felek előtte semmilyen módon nem mutatták ki azt, hogy a cégeket valójában nem akarták eladni, illetve megvenni, és a felek nyilatkozatain túl az ügylet körülményeiből sem lehetett következtetni arra, hogy az ne lett volna valós, továbbá egyetlen terhelt vagy tanú sem tett említést róla, mint olyan személyről, aki rendszeresen részt vett volna fiktív cégeladásokban, a tanúk vallomását a bíróságok tévesen értékelték. Utalt arra is, hogy 1. ügyvédet, aki a főnöke volt, felmentették, ugyanakkor őt, aki a vád tárgyává tett cselekmények időpontjában csupán ügyvédjelölt volt, elmarasztalták. Emellett álláspontja szerint abból a tényből, hogy a vásárlóként megjelölt személyek fizették a megbízási díjat az ügyvédnek, nem lehet az ügyvéd felelősségére következtetni.

Másodlagosan vitatta a fiktív szerződés - álláspontja szerint a Ptk. rendelkezésével ellentétes - definícióját.

Arra is hivatkozott, hogy megítélése szerint a jogerős ítéletben megállapított tényállás logikai hibákat is tartalmaz, és a megállapított tényekből az eljáró bíróságok téves következtetéseket vontak le.

Végül arra utalt, hogy a tényállás 2. pontja szerinti cselekmény miatt a büntethetősége elévült, mivel a közhiteles nyilvántartásba a valótlán adatok bejegyzésére 2005. január 5. napján, gyanúsítotti kihallgatására 2009. április 2. napján került sor; miután eddig az időpontig őt 2007. március 1-jén először csak tanúként hallgatták ki, olyan eljárási cselekményt, amelyek az elévülést félbeszakította volna, nem foganatosítottak vele szemben.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott első és másodfokú ítéletet változtassa meg, hozzon a törvénynek megfelelő

határozatot, és az ellene emelt vád alól mentse fel.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

Álláspontja szerint a terheltnek azon hivatkozása, mely szerint neki nem volt tudomása arról, hogy az ügyfeleinek nem volt szándékában a cég eladása és, azt a bizonyítékok sem támasztják alá, valójában a tényállás felülvizsgálati indítványban meg nem engedett támadásának minősül, ezért az indítvány ebben a részében a törvényben kizárt.

Az elévüléssel kapcsolatban kifejtetteket pedig megalapozatlannak tartotta, mivel álláspontja szerint az ügyben számos olyan nyomozati cselekményre került sor, amely a terheltnek a vád tárgyává tett cselekményével volt kapcsolatos, és amelyek így az elévülést félbeszakították.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálattal támadott ítéleteket hatályában tartsa fenn (BF.377/2015/1.).

..--..

A Kúria az indítvány elbírálása során a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okra volt figyelemmel; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az indítványban nem hivatkozott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is. Ilyen eljárási szabálysértést azonban nem észlelt.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható.

Erre figyelemmel a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van, és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálhatók el; a bizonyítékok eltérő értékelésére, eltérő következtetés levonására, vagy ilyen célból az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

A VII. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának azon részében, melyben a bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét, a bizonyítékok hitelt-érdemlőségét vitatta, és arra hivatkozott, hogy a jogerős ítéletben megállapított tényállás logikai hibát tartalmaz, illetve nem volt bizonyított, hogy tudomással bírt az előtte megjelenő ügyfelek fiktív voltáról, a törvényi tilalom

ellenére az irányadó tényállást támadta, és a bizonyítékok eltérő értékelésére tett indítványt. Miután az indítvány ezen része alapján a felülvizsgálat kizárt, a Kúria azzal érdemben nem foglalkozott.

A Be. - felülvizsgálati indítványban is felhívott - 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének a megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, illetve a b) pont alapján akkor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

Az ezen okokra alapított felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

Az 1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására, vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt, vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

Az ún. intellektuális közokirat-hamisítás a valótlan adat, tény, vagy nyilatkozat bejegyzésével válik befejezetté, azonban az elkövetési magatartás a közreműködés abban, hogy a közokiratba bejegyzésre jogosult valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot rögzítsen a közokiratban. Az az elkövető tehát, aki a közokiratba történő bejegyzés alapjául szolgáló valótlan tartalmú magánokiratot, így pl. szerződést írt alá, szerkesztett, hitelesített, közreműködött abban, hogy valótlan adatot jegyezzenek be a közokiratba - az adott ügyben a cégnyilvántartásba -.

Az irányadó tényállás tartalmazza a terhelt terhére megállapított bűncselekmény elkövetésének helyét, idejét, és a terhelti cselekmény elkövetésének mikéntjét is, azaz azt, hogy a terhelt miként működött közre abban, hogy a közokiratba (hatósági közhitelű nyilvántartásba) valótlan adatot jegyezzenek be.

Az ítéleti tényállás szerint a terhelt által szerkesztett - általa is tudottan - valótlan tartalmú magánokirat alapján a valótlan adatokat a cégnyilvántartásba be is jegyezték.

Miután az ügyvédjelöltként tevékenykedő terheltnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az általa szerkesztett iratokat fel fogják használni, azokat be fogják nyújtani a cégbíróságnál és az alapján a valótlan adatokat a bíróság a közhitelű nyilvántartásba bejegyzzi, elkövette az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettét, mégpedig az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően

társtettesként.

A terhelt emellett olyan anyagi jogi szabálysértésre, amely a bűnösség téves megállapítását eredményezte volna, nem is hivatkozott.

Ugyanígy nem hivatkozott anyagi jogi szabálysértésre a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okra alapozott indítványában; így nem indokolta meg, hogy miért találta törvénysértőnek a bűncselekmény minősítését, illetve milyen egyéb, anyagi jogi szabálysértést észlelt, amelyre tekintettel megítélése szerint törvénysértő a kiszabott büntetés.

A bűncselekmény minősítése emellett törvényes, ahogy a kiszabott büntetés is; az eljáró bíróságok nem sértettek egyéb anyagi jogi szabályt sem.

Megalapozatlannak találta a Kúria az elévülésre vonatkozó hivatkozást is.

Az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de - ha e törvény másként nem rendelkezik - legalább három év elteltével.

Miután a tényállás 2. pontjában rögzített és az eljáró bíróság által közokirat-hamisítás büntettként minősített bűncselekményt az 1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdése három évig terjedő szabadságvesztéssel rendelte büntetni, az irányadó elévülési idő három év volt.

Ahogy azt az ítéleti tényállás 2. pontja rögzíti, a valótlan tartalmú üzletrész-átruházási okiratok, a valótlan tartalmú taggyűlési jegyzőkönyvek és az ugyancsak valótlan tartalmú módosított társasági szerződés benyújtására 2004. november 14-én, a valótlan adatok bejegyzésére pedig a ... Megyei Cégbírószék végzésével 2005. január 5. napján került sor, azaz a bűncselekmény nem vitásan 2005. január 5. napján fejeződött be. Így az elévülés legkorábban 2008. január 4. napján bekövetkezhett volna.

A törvény 35. § (1) bekezdése alapján azonban a büntetőeljárást félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekménye, és a félbeszakadás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

Töretlen a bírói gyakorlat annak megítélésében, hogy a bűncselekmény elévülését csak azok az - ügy előbbre vitelét célzó, tehát érdemi - eljárási cselekmények szakítják félbe, amelyek

ténybeli alapja azonos az utóbb vád tárgyává tett cselekmény ténybeli alapjával (tárgyi feltétel); illetve amelyek meghatározott személy - a későbbi vádlott - a fentebb említett tények bekövetkezésének előidézésében játszott szerepének tisztázására irányulnak (személyi feltétel) (BH 2007.363., BH 414.69.).

A nyomozóhatóság **a terheltet** 2007. március 1. napján valóban tanúként hallgatta ki, gyanúsítottkénti kihallgatására pedig 2009. április 2. napján, míg a nyomozati iratok ismertetésére 2009. július 1. napján került sor.

A nyomozást azonban csődbűncselekmény és más bűncselekmény miatt **T1** és társaival szemben 2006. november 16. napján elrendelték. Az ügyben **T2** 2007. március 1. napján tanúként hallgatta ki a nyomozóhatóság, aki vallomásában már előadta, hogy a szükséges iratokat **a VII. rendű terhelt** készítette elő, és ő maga az aláírásnál nem volt jelen.

A Vám- és Pénzügyőrség Nyomozó Hivatala a cégbírószágot a cégiratok megküldése érdekében 2008. szeptember 23-án és november 12-én, a ... Megyei Bíróságot pedig december 13. napján megkereste. Az adóhatóság megkeresésére 2006. december 13-án és 2008. november 12. napján került sor. Emellett a nyomozó hatóság 2009-ig számos, a vád tárgyává tett tényekkel kapcsolatos megkeresést fogyanatosított az ügyben.

Azaz a nyomozóhatóság 2007. március 1. napjától kezdődően folyamatosan olyan nyomozati cselekményeket végzett, amelyek az ügy előbbre vitelét célozták, és amelyek ténybeli alapja azonos volt az utóbb vád tárgyává tett, majd az eljáró bíróságok ítéletének alapjául szolgáló cselekmények ténybeli alapjával, azaz - egyebek mellett - **a VII. rendű terhelt** cselekvőségének a feltárására is irányultak. Így ezek az eljárási cselekmények alkalmasak voltak az elévülés félbeszakítására a terhelttel szemben is.

Ugyanígy félbeszakította az elévülést a vádemelés, majd a bíróság számos - az ügyet előrevivő - intézkedése. 2011. október 18. és 2013. március 26. napja között az elsőfokú bíróság kilenc napon tartott tárgyalást, ezzel minden alkalommal újra és újra félbeszakítva az elévülést.

A Kúria a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 46. oldalán, a másodfokú bíróság pedig ítéletének 4. oldalán érdemben foglalkozott az elévülés kérdésével, és zárta ki annak megállapíthatóságát.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján **a VII. rendű terhelt** tekintetében hatályában fenntartotta.

Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja, valamint 418. § (3) bekezdése rendelkezik, és a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. június 9.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Vaskuti András s.k. bíró

*A kiadmány hiteléül:
TóthLné
bíróági tisztviselő*